

CO₂-Prestatieladder:

3.A.1 Emissie-Inventaris

Publicatiedatum: 15-03-2024

Jan van der Lee
Loonbedrijf & Grondverzet

VAN DER LEE
GROOT IN GROEN

VAN DER LEE
FACILITAIR

Opgesteld door:

L.H.A. van den Brand

Akkoord directie:

Emissie-inventaris

De emissie-inventaris geeft inzicht in de totale CO₂-emissie binnen Van der Lee. Hieruit komen tevens aanknopingspunten naar voren om reductiedoelstellingen op te stellen.

1. Conform ISO 14064-1:2018 §9.3.1

De CO₂-emissie-inventaris is opgesteld conform ISO 14064-1:2018 §9.3.1, zoals opgenomen in onderstaande kruisreferentietabel:

ISO 14064-1 §9.3.1	Omschrijving richtlijn	Rapportage
A	Beschrijving van de organisatie	§2
B	Verantwoordelijken	§3
C	Rapportageperiode	§4
D	Organisatorische grenzen	§6
E	Directe GHG-emissies in ton CO ₂	§12
F	Verbranding Biomassa	
G	Broeikasgasverwijdering	
H	Uitsluitingen van bronnen	
I	Energie uit indirecte GHG-emissies, gerelateerd aan ingekochte elektriciteit, ...	
J	Het historische basisjaar en het basisjaar van de GHG-inventarisatie	§7
K	Uitleg van veranderingen in het basisjaar en herberekeningen	§8
L	Verwijzing naar of beschrijving van berekeningsmethodes, inclusief selectiecriteria	
M	Uitleg van veranderingen in berekeningsmethodes, zoals voorheen gehanteerd	
N	Wijziging in methode	
O	Verwijzing naar gehanteerde GHG-emissie of verwijderingsfactoren	§11
P	Beschrijving van de onzekerheden	§9
Q	Invloed van de onzekerheden in de nauwkeurigheid van GHG-emissie	§1
R	Verklaring dat de GHG-rapportage is opgesteld volgens dit deel van ISO 14064	
S	Verklaring of de GHG-inventaris of -rapportage is geverifieerd	§10
T	Gehanteerde emissiefactoren	§11
T	Wijzigingen in gehanteerde emissiefactoren	

Tabel 1 - Kruisreferentie ISO 14064-1 §9.3.1 naar CO₂-emissie-inventaris

2. Beschrijving van de organisatie

Van der Lee is een bedrijf met een breed scala aan personeel en materieel, waardoor het bedrijf in vele facetten inzetbaar is. Van der Lee is een echt familiebedrijf met korte lijnen en een gemoedelijke sfeer.

De bedrijfsactiviteiten van de organisatie kunnen worden omschreven als: "Het uitvoeren van loon-, grondverzet- en cultuurtechnische werkzaamheden".

Daarmee kan Van der Lee geclassificeerd worden onder volgende NACE-codes (v2.0):

- 43.12 Bouwrijp maken van terreinen;
- 77.32 Verhuur en lease van machines en installaties voor de bouwnijverheid en de weg- en waterbouw;
- 81.3 Landschapsverzorging.

De organisatie Van der Lee is onder te verdelen in diverse bedrijfsonderdelen, waarbij de onderverdeling met name gemaakt wordt op functieniveau. Onderstaande tabel geeft inzicht in de onderdelen, de gebruikte bedrijfsvloeroppervlakte, bedrijfstijd, aantal werknemers en aantal FTE.

Onderdeel	Bedrijfsvloer-oppervlakte (m ²)	Bedrijfstijd (uren per jaar)	Toelichting (uitgaande van ±1.656 uur per jaar per FTE)
Directie Beheer	10	1.990	2 werknemers (1,20 FTE)
Directie Groep		4.970	3 werknemers (3,00 FTE)
Planning/Administratie	120	3.645	3 werknemers (2,55 FTE)
Uitvoering	n.a.	61.390	46 werknemers (37,07 FTE)
Werkplaats	470	6.220	4 werknemers (3,76 FTE)
Ondersteuning	n.a.	7.315	6 werknemers (4,42 FTE)
Totaal	600	86.110	64 werknemers (52,00 FTE)

Tabel 2 - Organisatieonderdelen

3. Verantwoordelijken

Ten behoeve van de CO₂-rapportage, en de emissie-inventaris in het bijzonder, zijn de volgende verantwoordelijkheden toegekend:

Verantwoordelijke	Functie	Verantwoordelijkheid
J.F.C. van der Lee	Directeur	Eindverantwoordelijk
R. van der Lee	Directeur/Management	Stuurcyclus
E. Huiskens	Directeur/Management	Projectmanagement
L.H.A. van den Brand	KAM-coördinator	CO ₂ -inventaris
		CO ₂ -rapportage

Tabel 3 - Verantwoordelijken

4. Rapportageperiode

De periode waarover de CO₂-Prestatieladder Rapportage, met inbegrip van de emissie-inventaris, is opgesteld loopt van 01-01-2023 tot en met 31-12-2023, kortweg 2023.

5. Organisatorische en operationele grenzen

De organisatie Van der Lee kent een zogenaamde holdingstructuur, waarin Van der Lee Amstelveen Beheer BV de holding vormt. Daaronder is één onderneming, waarin zij een meerderheidsbelang bezit:

- Van der Lee Groep BV (55%).

Van der Lee Groep BV heeft daaronder drie dochterondernemingen, waarin een meerderheidsbelang zij bezit:

- Loonbedrijf J. van der Lee BV (100%);
- Van der Lee Amstelveen Groen BV (100%).
- Van der Lee Facilitair (100%).

Hierop wordt in onderstaande tabel een analyse op basis van Control approach uitgevoerd.

Verbonden partij	Belang	Zeggenschap	Conclusie
Van der Lee Groep BV	55%	55%	Zowel belang als zeggenschap bedragen 55%, dus valt de binnen de organisatorische grens.
Loonbedrijf J. van der Lee BV	100%	100%	Zowel belang als zeggenschap bedragen 100%, dus valt de binnen de organisatorische grens.
Van der Lee Amstelveen Groen BV	100%	100%	Zowel belang als zeggenschap bedragen 100%, dus valt de binnen de organisatorische grens.

Van der Lee Facilitair	100%	100%	Zowel belang als zeggenschap bedragen 100%, dus valt de binnen de organisatorische grens.
Overige partijen	Onbekend	Onbekend	Er zijn geen overige verbonden partijen bekend.

Tabel 4 - Analyse verbonden partijen d.m.v. Control approach

Op basis van de beoordeling van de verbonden partijen kan geconcludeerd worden dat beide partijen binnen de organisatorische grens (aangegeven door de stippellijn) vallen, en dus binnen het aandachtsgebied voor de certificering voor de CO₂-Prestatieladder.

Figuur 1 - Organisatorische grens Van der Lee Amstelveen Beheer BV

Tevens is het van belang om, naast de organisatorische grens, de operationele grens op te stellen. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de scope-indeling zoals beschreven in paragraaf 5.1 van het CO₂-Handboek. Scope 1 omvat alle emissies die worden uitgestoten door installaties die in eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de organisatie.

Scope 2 omvat alle emissies die ontstaan door de opwekking van elektriciteit, warmte en koeling en stoom in installaties die niet tot de eigen onderneming behoren, doch die door de organisatie worden gebruikt.

Scope 3 zijn alle emissies die ontstaan als gevolg van de activiteiten van de organisatie maar die voortkomen uit bronnen die geen eigendom van de organisatie zijn noch beheerd worden door de organisatie.

Van der Lee certificeert op niveau 3, waardoor de volgende scopes worden opgenomen in de emissie-inventaris:

- Scope 1
- Scope 2.

6. Projecten met gunningsvoordeel

In 2020 is, in combinatie met Loonbedrijf J.M. van Vliet te Ter Aar (tevens penvoerder), de Europese aanbesteding "Bestek 20030 I&A_2020_0100: Openbare Europese aanbesteding 'Inhuur cultuurtechnisch mens & materieel' " van de Gemeente Amstelveen & Aalsmeer aangenomen met CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel. Dit mede op basis van de CO₂-Prestatieladder trede 5 van Loonbedrijf J.M. van Vliet BV. Het project is in 2021 van start gegaan en is ook in 2023 in uitvoering.

7. Basisjaar

In 2023 is het gehanteerde basisjaar, tevens referentiejaar, 2020.
In 2023 is het basisjaar niet gewijzigd, ten opzichte van 2022.
In 2023 is geen sprake geweest van herberekening van het basisjaar.

8. Berekeningsmethode

De actuele berekeningsmethodiek van de emissie-inventaris is volledig gebaseerd op de meest recente versie van het [CO₂-Handboek](#). Van der Lee hanteert bij het berekenen van de CO₂-footprint het aantal eenheden vermenigvuldigd met de meest actuele WTW-conversiefactoren.
In 2023 is geen sprake geweest van wijzigingen in de berekeningsmethodiek.

9. Onzekerheden

In de emissie-inventaris is een kleine factor van onzekerheid aanwezig.
In 2023 zijn vijf boekingen gemaakt waarvan geen onderliggend bewijs aanwezig is:

- Op 24-01-2023 is een bedrag van €37,46 overgeboekt per bank, waarvan geen kassabon beschikbaar is.
- Op 22-03-2023 is een bedrag van €26,95 overgeboekt per bank, waarvan geen kassabon beschikbaar is.
- Op 09-06-2023 is een bedrag van €46,33 overgeboekt per bank, waarvan geen kassabon beschikbaar is.
- Op 15-06-2023 is een bedrag van €79,40 overgeboekt per bank, waarvan geen kassabon beschikbaar is.
- Op 23-06-2023 is een bedrag van €61,83 overgeboekt per bank, waarvan geen kassabon beschikbaar is.

Door het ontbreken van een kassabon is het aantal getankte liters onbekend. Echter is ten behoeve van de volledigheid besloten om betreffende boekingen op te nemen in de emissie-inventaris. Om alsnog tot het aantal getankte liters te komen, zijn de bedragen gedeeld door de gemiddelde dagprijs van de betreffende energiedrager, zoals berekend door het CBS of op andere wijze verkregen (zoals dagadviesprijs van tankstations).
In totaal gaat het om ongeveer 183,5 liter benzine en 18 liter AdBlue, met een respectievelijke CO₂-emissie van 5,17 en 0,05 ton (tezamen 5,22 ton). Dit komt neer op een percentage van 0,58%, wat door Van der Lee verwaarloosbaar wordt geacht.

10. Verificatie

In 2023 is geen sprake geweest van verificatie van de emissie-inventaris door een certificerende instelling.

11. Emissiefactoren

De actuele conversiefactoren zijn afkomstig van www.co2emissiefactoren.nl, zoals gepubliceerd op 20-01-2023. Wanneer voor een energiedrager niet voorzien wordt in een conversiefactor zal de conversiefactor op een andere manier vastgesteld moeten worden. De wijze waarop de conversiefactor is vastgesteld wordt expliciet weergegeven.

Scope	Energiedrager	Factor	Bron	Per
1	Aardgas	2.085	www.co2emissiefactoren.nl	2023-01

	Diesel (B7)	3.262	www.co2emissiefactoren.nl	2023-01
	HVO100	314	www.co2emissiefactoren.nl	2023-01
	HVO20	2.672	= verhouding Diesel : HVO100 (80:20)	2023-01
	AdBlue	260	Raadpleging internet	Onbekend
	Benzine (E10)	2.784	www.co2emissiefactoren.nl	2023-01
	Alkylaat (2T)	2.784	Gelijkgesteld aan Benzine (E10)	2023-01
	Alkylaat (4T)	2.784	Gelijkgesteld aan Benzine (E10)	2023-01
	LPG	1.798	www.co2emissiefactoren.nl	2023-01
2	Elektriciteit (Netstroom) - Groen	0	www.co2emissiefactoren.nl	2020-01
	Elektriciteit (Laadpassen) - Grijs	523	www.co2emissiefactoren.nl	2023-01

Tabel 5 - Emissiefactoren, inclusief bronvermelding en laatste wijzigingsdatum, per energiestroom

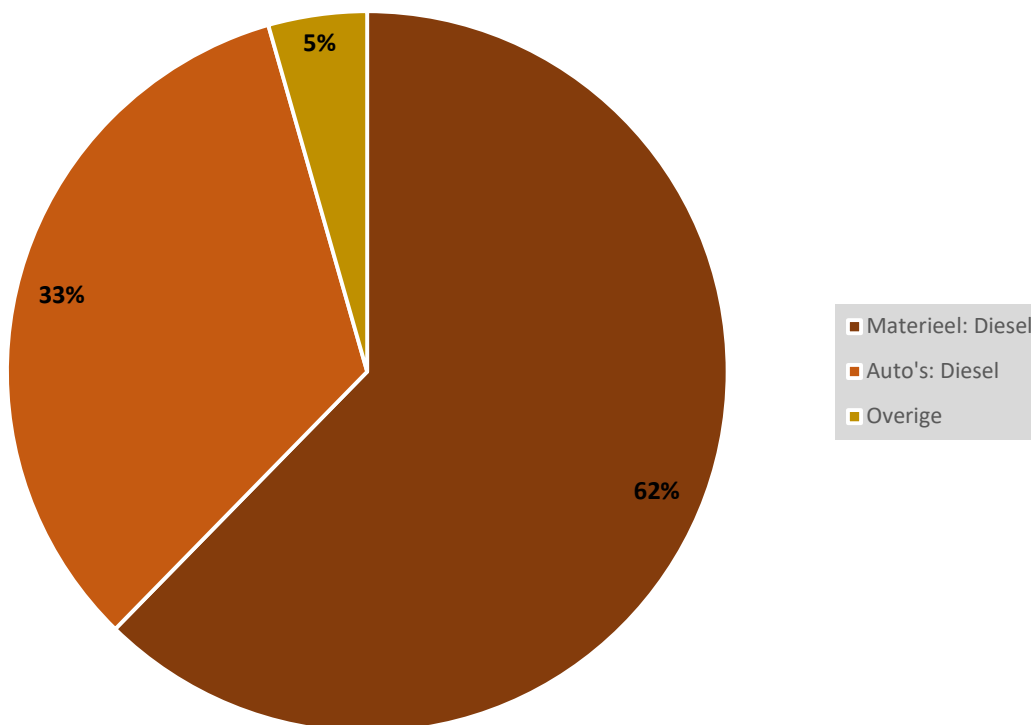
12. Emissies

In 2023 bedroeg de totale emissie binnen Van der Lee 900,58 ton CO₂.

In 2023 bedroeg de emissie van met betrekking tot CO₂-gegunde projecten 0,00 ton CO₂.

				Totaal		CO ₂ -Projecten	
Scope	Energiedrager	Eenheid	CO ₂ -factor	Hoeveelheid	CO ₂ (ton)	Hoeveelheid	CO ₂ (ton)
1	Aardgas	m3	2.079	2.581	5,37		
	Auto's: Diesel	Liter	3.468	86.325	299,38		
	Auto's: Benzine	Liter	2.821	6.383	18,01		
	Auto's: LPG	Liter	1.802	6.233	11,23		
	Materieel: Diesel	Liter	3.468	161.865	561,35		
	Materieel: HVO100%	Liter	347	-	0,00	-	0,00
	Materieel: HVO20%	Liter	2.844	-	0,00		
	Materieel: Alkylaat 2T	Liter	2.821	800	2,26		
	Materieel: Alkylaat 4T	Liter	2.821	390	1,10		
	Materieel: LPG	Liter	1.802	-	0,00		
	Materieel: AdBlue	Liter	260	5.566	1,45	-	0,00
2	Elektriciteit (Laadpassen)	kWh	456	951	0,43		
	Elektriciteit (Ingekocht)	kWh	-	41.746	0,00		
					900,58		0,00

Tabel 6 - CO₂-footprint 2023, inclusief CO₂-gegunde projecten (dynamisch)

Figuur 2 - Aandeel energiedragers in CO₂-emissie (dynamisch)

Uit de bovenstaande CO₂-footprint blijkt dat diesel binnen Van der Lee de meest significante energiedrager is. Gezien de werkzaamheden van Van der Lee is dat ook niet zo vreemd. Diesel is nog altijd de meest gebruikte energiedrager binnen de branche waarin Van der Lee actief is. In 2023 heeft Van der Lee 248.190 liter diesel verbruikt, met een totale uitstoot van 860,73 ton CO₂. Diesel veroorzaakt 95,6% van de totale CO₂-uitstoot van Van der Lee.

Inzake overige emissies binnen Van der Lee kan het volgende gesteld worden:

Emissie	
Verbranding Biomassa	In 2023 is geen sprake geweest van biomassaverbranding
Broeikasgasverwijdering	In 2023 is geen sprake geweest van broeikasgasverwijdering
Uitsluitingen van bronnen	In 2023 is geen sprake geweest van bronuitsluiting

Tabel 7 - Overige emissies

13. Jaarverbruik

Ten behoeve van vergelijking met het basisjaar 2020 worden de jaarcijfers in onderstaande tabel weergegeven:

Energiedrager	Ehd	2020	2021	2022	2023	2024	2025	t.o.v. 2020
Aardgas	m3	7.075	7.766	5.985	2.581	-	-	-64%
Auto's: Diesel	Liter	98.807	89.834	84.391	86.325	-	-	-13%
Auto's: Benzine	Liter	6.521	8.730	5.706	6.383	-	-	-2%
Auto's: LPG	Liter	-	-	3.336	6.233	-	-	100%
Materieel: Diesel	Liter	114.760	170.763	174.086	161.865	-	-	41%
Materieel: HVO100%	Liter	-	3.643	-	-	-	-	0%
Materieel: HVO20%	Liter	871	-	-	-	-	-	-100%
Materieel: Alkylaat 2T	Liter	460	1.245	1.210	800	-	-	74%

Materieel: Alkylaat 4T	Liter	165	1.605	780	390	-	-	136%
Materieel: LPG	Liter	756	-	-	-	-	-	-100%
Materieel: AdBlue	Liter	4.806	9.885	6.607	5.566	-	-	16%
Elektriciteit (Laadpassen)	kWh	531	515	414	951	-	-	79%
Elektriciteit (Ingekocht)	kWh	32.910	32.595	33.482	41.746	-	-	27%
Elektriciteit (Teruggeleverd)	kWh	23.737	20.978	25.455	14.406	-	-	-39%
CO ₂ -emissie	ton	736,52	902,87	885,25	900,58			22%
CO ₂ /€ omzet	gr.	67,48	84,76	75,84	76,17			13%
CO ₂ -emissie scope 1	ton	736,22	902,28	885,03	900,15			22%
CO ₂ /€ omzet scope 1	gr.	67,46	84,70	75,82	76,14			13%
CO ₂ -emissie scope 2	ton	0,30	0,59	0,22	0,43			43%
CO ₂ /€ omzet scope 2	gr.	0,03	0,06	0,02	0,04			33%
CO ₂ -emissie projecten	ton	0,00	0,29	0,00	0,00			0%

Tabel 8 - Jaarcijfers in vergelijking met basisjaar 2020 (dynamisch)

14. Besparing

Inzake het verbruik van aardgas is een aanzienlijke daling te zien. Dankzij het gebruiken van uitsluitend airco-/verwarmingsunits op kantoor en de ingevoerde maatregelen in de werkplaats (instelling van maximumtemperatuur op 17°C, verstrekken van handzenders om overheaddeuren zo weinig en kort als mogelijk te openen, het eerder binnen plaatsen van machines) is het verbruik met bijna 4.500 m³ afgenomen ten opzichte van 2020, wat een besparing van ruim 9 ton CO₂ heeft opgeleverd.

Tevens kan er nog een kleine besparing van CO₂-uitstoot vermeld worden, namelijk het gebruik van openbaar vervoer in plaats van een (kleine) dieselauto. Er is zijn 44 ritten gemaakt met Bus/Metro/Tram, waarbij slechts 0,03 ton CO₂ is uitgestoten.

Deze twee samen zorgen ervoor dat ongeveer 9,5 ton CO₂-uitstoot bespaard is gebleven.

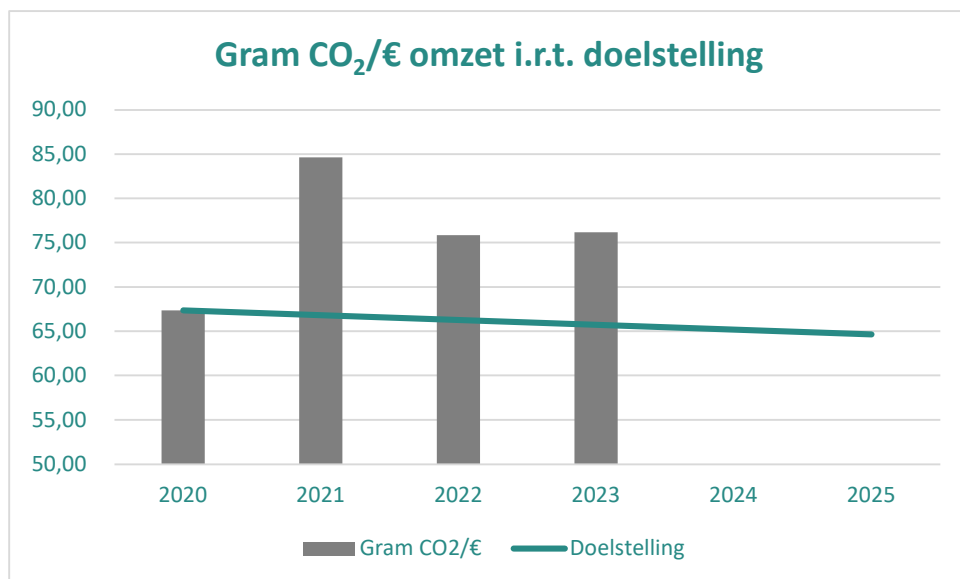
15. Voortgang reductiedoelstellingen

De doelstellingen zijn vastgesteld op CO₂-uitstoot in relatie tot de jaaromzet, aangezien de invloed van werken en projecten op het totale energieverbruik en dus de totale emissie.

Van der Lee heeft de onderstaande algemene bedrijfsdoelstelling opgesteld:

Doelstelling scope 1&2 Van der Lee Amstelveen Beheer BV
Van der Lee Amstelveen Beheer BV wil binnen scope 1 in het jaar 2025 4% minder CO ₂ uitstoten, in relatie tot de omzet, ten opzichte van basisjaar 2020.

Zoals is op te maken uit onderstaande grafiek loopt de reductie van de CO₂-uitstoot niet in lijn met de gestelde doelstelling. Het verbruik van brandstoffen, en dan met name diesel voor materieel, stijgt dusdanig hard dat de omzet hierin nauwelijks mee kan groeien. Van der Lee maakt de afgelopen jaren een sterke groei in brandstofverbruik mee, terwijl de omzet daarbij relatief is achtergebleven. Wel is positief te noemen dat de CO₂-uitstoot daalt ten opzichte van 2021. En dat de CO₂-uitstoot/€ omzet nagenoeg gelijk is gebleven aan het jaar 2022.

Figuur 3 - Emissie in relatie tot doelstelling (dynamisch)

16. Verbeterpunten uit vorige beoordelingen

In de voorgaande emissie-inventaris c.q. energiebeoordeling zijn de volgende verbeterpunten aangedragen:

Jaar	Verbeterpunt	Stand van zaken 2023
2021	Waar mogelijk elektrisch/accu aangedreven arbeidsmiddelen aanschaffen.	In 2022 is onderzocht of het rendabel is om elektrisch aangedreven machines/materieel aan te schaffen, diverse (kleine) machines zijn aangeschaft. <i>Geschrapt, zie verbeterpunt "Aanschaf nieuwe machines - Afweging elektrisch".</i>
2021	Waar mogelijk arbeidsmiddelen ombouwen naar elektrisch aangedreven.	In 2021 is onderzocht of het rendabel is om materieel te elektrificeren. Deze kosten zijn erg hoog en worden als onrendabel bestempeld. In 2022 is onderzocht of het rendabel is om elektrisch aangedreven machines/materieel aan te schaffen, diverse (kleine) machines zijn aangeschaft. <i>Geschrapt (elektrificatie), gezien dit onrendabel geacht wordt.</i>
2021	Meetmethodiek opstellen en implementeren ten behoeve van de analyse van het brandstofverbruik per machine of voertuig.	In 2021 is onderzocht of de huidige tankinstallatie geschikt is voor analyse. De mogelijkheid wordt geboden om het aantal liters per gebruiker en/of voertuig te analyseren. In 2022 is een pincode-systeem ingevoerd op de huidige tankinstallatie. Daarbij hebben alle werknemers een pincode ontvangen, waarmee diesel getankt kan worden. Op die manier kunnen we beter monitoren wie de diesel verbruikt. In 2023 is onderzocht of de huidige toepassing van instellingen van de tankinstallatie voldoende mogelijkheid biedt tot het analyseren van de data. De huidige data geeft een goed beeld welke werknemer in welke hoeveelheden diesel verbruikt/tankt. Echter kan voor diverse werknemers met deze data slecht een conclusie getrokken worden, gezien zij ook veel voor <i>algemene</i> zaken tanken. <i>Doorzetten in 2024. Wenselijkheid implementatie.</i>

2021	Inzet van hernieuwbare brandstoffen, zoals HVO's.	In 2021 is voor 1,38% aan HVO toegepast in machines/voertuigen in plaats van diesel. Hiermee is een eerste begin gemaakt in de toepassing van HVO's. In 2021 is voor een deel van de dieselmotoren informatie gevonden omtrent de toepasbaarheid van HVO. Verder onderzoek is nog lopende. In 2022 is geen HVO afgenomen. De explosieve stijging van de dieselprijs en daarmee ook die van HVO, hebben de inzet van HVO afgeremd. <i>Geschrapd (voorlopig), gezien de grote kosten (+€0,48/liter en hoger verbruik).</i>
2022	Verbruik per machine monitoren, d.m.v. "Live uitlezen" of "Maandelijkse rapportage".	In 2023 heeft Van der Lee voor 8 graafmachines een contract voor een maandelijkse verbruiksrapportage. Hierin dienen nog enkele wijzigingen doorgevoerd te worden. <i>Doorzetten in 2024. Vergelijking, sturing en monitoring opstarten.</i>
2022	Inzet hernieuwbare brandstoffen: Groen gas (of in ieder geval onderzoeken)	In 2023 is het onderzoek naar inzet van Groen Gas opnieuw opgestart. Echter is de levering van groen gas momenteel niet beschikbaar voor nieuwe klanten. <i>Geschrapd (voorlopig), gezien het (tijdelijk) gebrek aan beschikbaarheid.</i>
2022	Aanschaf nieuwe machines - Toepasbaarheid hernieuwbare energiedrager	In 2023 zijn 5 machines aangeschaft waarin "hernieuwbare energiedragers", zoals bijvoorbeeld HVO, toepasbaar is. Dit brengt het totaal op minstens 11 machines. <i>Doorzetten in 2024. Tenminste informatie betreffend mogelijkheid toepassing in nieuw aangeschafte machines.</i>
2022	Aanschaf nieuwe machines - Afweging hybride	In 2022 is Hybride niet in overweging genomen bij het aanschaffen van nieuwe machines. <i>Geschrapd (voorlopig), gezien gebrek aan interesse in Hybride.</i>
2022	Aanschaf nieuwe machines - Afweging elektrisch	In 2023 zijn een aantal elektrisch aangedreven machines aangeschaft: • Wiellader, 2 stuks. <i>Doorzetten in 2024. Met name tuinmachines e.d.</i>
2023	Bewustwording verbruik - Toolbox	In 2023 is geen toolbox gehouden, waarbij specifiek wordt ingegaan op de invloed van medewerkers op het brandstofverbruik, wel worden medewerkers aangesproken op geconstateerd (onwenselijk) gedrag inzake verbruik. <i>Oppakken in 2024.</i>

Tabel 9 - Verbeterpunten uit de voorgaande emissie-inventaris

Vrijwel alle verbeterpunten zijn (verder) opgepakt in 2023. Echter zijn niet alle punten positief afgerond.

- Meetmethodiek opstellen t.b.v. brandstofverbruik per machine/voertuig:
 - Eerste stap (uitgifte pincode t.b.v. tankinstallatie) geïmplementeerd in 2022-05.
 - Onderzoek wijst uit dat huidige data uitsluitend een beeld geeft voor enkele personen een verkeerd beeld van hoeveel zij daadwerkelijk verbruiken.
 - Verder stappen dienen uitgedacht en uitgezet te worden in 2024.
- Inzet hernieuwbare brandstoffen (HVO):
 - Geschrapd, i.v.m. hoge kosten.
 - Verder onderzoek, met name inzake mogelijkheid toepassing per machine/voertuig, gewenst.
- Verbruik per machine monitoren, d.m.v. "Live uitlezen" of "Maandelijkse rapportage":
 - Voor 1 machine dient deze functie nog aangevraagd te worden.
 - Verder onderzoek, met name inzake mogelijkheid toepassing per machine/voertuig, gewenst.
- Bewustwording verbruik - Toolbox:

- Niet opgepakt in 2023.

In 2024 zullen alle verbeterpunten uit voorgaande emissie-inventarissen, waarbij Van der Lee van mening is dat deze rendabel zijn, worden opgepakt en verder uitgewerkt.

17. Medewerker bijdrage

Van der Lee maakt het voor medewerkers mogelijk om bij te dragen aan en mee te denken over CO₂-reductie, en wel op de volgende manieren:

- Het staat medewerkers altijd vrij om contact op te nemen met de KAM-coördinator om ideeën aan te dragen of om ideeën op te doen inzake CO₂-reductie.
- Medewerkers kunnen zelf letten op het brandstof- en elektriciteitsverbruik door hier zelf bewuster mee om te gaan of anderen daarop te wijzen.
- Medewerkers hebben veelal een vaste machine toegewezen gekregen. Vaak zijn deze machines uitgerust met diverse middelen om het brandstofgebruik te verlagen en te monitoren.
- Medewerkers kunnen aangeven wanneer zij interesse hebben in het werken met of rijden in een elektrisch aangedreven machine of auto.
- Medewerkers worden met behulp van nieuwsbrieven en mondelinge mededelingen gewezen op het belang van en de mogelijkheden tot energiebesparing.